

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
A bajai utczával szemközt újonnan épült Falcione-féle ház, I-só emelet.
 Hova minden a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, intézkedések és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
 Néptanítónak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
 Egyes szám ára 10 kr.

A kula-verbázi kerület.

A kula-verbázi kerület képviselőjelöltjeül ezen kerület ellenzéki érületű polgárai egyhangulag dr. Hadzsy János topolyai hírneves orvost választották.

Nem tudunk arra példát, hogy valahol is az országban jelölt körül oly önzetlen odaadással s lelkesedéssel sorakozott volna a választók túlnyomó többsége, mint ez alkalommal történt.

Dr. Hadzsy fölépít, illetve a följánlott jelöltség elfogadása leírhatatlan lelkesedést keltett a kerületben, s hogy némileg jellemzhesdük a jelölt chancesait, elég rámutatnunk a kormánypart amaz elhatározására, melylyel Pulszky jelöltségét egyszerűen eljettette.

Már az magában véve is diadal az ellenzékre nézve. Pulszky jelöltetése lehetetlenné vált, s ha a kormánypart csufos bukásnak nem akarja magát kitenni, gondolnia sem szabad többé Pulszkyra.

Emlegetik a kormánypart részéről Várossy Károly főzsolgabíró, s dr. Molnár Károly főzsolgabíró, de e jelölésekhez még sok szó fér.

A kula-verbázi kerületben tehát a nemzeti párt szerencsés választást tett, midőn dr. Hadzsy Jánost, a ki évek hosszú sora óta rendületlen híve volt a pártnak, rábirta a jelöltség elfogadására, s ha a pártkonferencia ennél többet se tudna fölmutatni eredményül, már is léjogot vivott ki magának.

Pedig itt van azonfölel a kernyai kerület is, melyben a nemzeti párt zászlaja büszkén leng Fernbach József nevével.

A kula-verbázi kerület egyébként csak hálát ró le és kötelességet teljesít, midőn dr. Hadzsy Jánost választandja meg képviselőjéül, mert ha a mandátum a választó-polgárok bizalmának, tiszteletének s ragaszkodásá-

nak kutsjeje, — úgy az senki mást e kerületben dr. Hadzsyénál nagyobb joggal meg nem illet.

Főntartjuk a választási compagne idejére dr. Hadzsy érdemeit közelebbről méltatni.

De annyit már most konstatálunk, hogy e nagy megyében, melyet a lokalpatriotizmus „ország”-nak nevez, alig akadunk még egy oly neppártra, mint dr. Hadzsy, a ki embertársaiért annyí áldozatot hozott, hogy azok felsorolása is kész statisztika lenne.

És innem e férfiu rendkívüli népszerűsége, melyet nemcsak hogy nem keresett, de mely elől szerényen elbujik minden alkalommal ugyannyira, hogy a jelöltséget is csak gr. Apponyi s Horánszky fölhívása folytán fogadta el, nem akarván a visszautasítás által a legnagyobb élő államférfiut s a legkiválóbb parlamenti kapacitásokat egyikét megsérteni.

S midőn ily férfiak találhatók a nemzeti párt táborában, vajlon mit bizonyít az elsősorban?

Bizonyítja-e a főnálló kormány-rendszer jóságát? Bizonyítja-e megyei közigazgatásunk kitűnőségét?

Avagy van-e a kormánypart gyanúsító szótárában arra is alkalmas kitétel, a melylyel dr. Hadzsy pártállását megközelíthetné, mint a hogy más jelöltek ellen ilyen kitalálásában már is excoellát?

Itt el kell nemulnia a kormánypartnak s hallgatagon be kell vallania, hogy dr. Hadzsy a legtisztább benső meggyőződés fűzi a nemzeti párthoz s a följánlott mandátum kivásvát egyedül az elvekhez való töretetlen ragaszkodás jogán fogja megkísérteni.

Meg vagyunk róla győződve, hogy küzdelmét győzelem fogja koszorúzni.

Sélley-lakoma.

A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Sélley Sandor tiszteletere a kir. törvényszék elnöke Szechenyi József magánlaká-

szes lakomat tartott, a melyre a törvényszéki bírák, a zombori kir. járásbírósz vezetője, a megyei alispán s az ügyvédi kar két tagja is hivatalos volt.

E lakomán a magánkör és a szívelyes házigazda által teremtet felzetlen jókedv uralkodott, s a dolog természetében rejlik, hogy tosztokban sem szűkölködött.

Első emelt poharat Szechenyi kir. törvényszéki elnök, hogy kiváló vendégét a táblai elnököt méltassa azzal a jól ismert eszmegazdasággal, mely fölszólalásait jellemzi.

Utána Kozma László ügyvéd emelt poharat s e tosztot a tavollevők egyenes felkérésére folytán itt közöljük egész terjedelmében: Mélyen tisztelt Uram!

Szíves házigazdánk a magyar ember szokására hivatkozott. A magyar ember szokásai közé tartozik az is, hogy ha egy áldomás által nem tudja érzésait a maguk teljességében kifejezésre juttatni, felszólal másodszor is a végett, hogy a pohárba töltött lelket közbenjárónak hívja föl, kivásvágainak megszólaltatására.

Ebben járok magam is. És ha én most áttörök azon a kereten, melyet a megbecsülte mesterségének uja húzott ama férfiu, körül a ki itt ma tiszteletük központja: a felelősség bizonyos részét szeretném az igazságnak azon lelkeire hártani, mely poharunkban pezseg.

Bocsásson meg Méltóságod, Önök is uraim, ha a szokásossal talán ösztömbb és naivabb lennék.

Úgy áll a dolog, hogy még mielőtt a szegedi kir. tábla elnöke varosunkba érkezett, — megelőzte őt a hir, és rajzot adott fölé . . . Az a hir tette ezt, mely Vergil szerint „elsőben kicsiny és félnék, majd réptében kitágulván teste, szinte a homályos telhök közé rejti fejét; a hány toll van a testén: annyi szemet visel, annyi fület hord, nyelvet is annyit mozgat, — megtörtént és meg nem történt dolgokat összeköveveri . . . Ez a hir rajzolta el előttünk ö Méltóságát. Alakja ridegnek bontakozott ki a szakadékos értesülésekből.

Önök tanium reá, Uram, hogy a rajzolat körvonalai egy komor diálát mutattak . . .

Fejét a tekintély érzésiskája fűdi, melynek erősen lezárt rostélyá hadvétszülte arczot sejt; a kötelességéretz mellvasa, a felelősség-tudat vérteteze övezi őt köröskörül; sodronyszövetű hadisarukban jár, mikre az erély szüros taraju sarkantyúja van felkötve; jobbában a saigor gerezdes buzagonyát emeli; tegzében a fegyelmi eljárás nyelvszói fekszenek, megannyi szárnys kopjafáké gyanánt . . .

Hát nem ilyen volt a rajzolat? A hir alig engedett a dalán láttani valamit abból, a mit érző embernek nevezünk. Képt csak árnyékkal írta; fényt nem adott hozzá!

Mi, a zombori ügyvédek, a közkatonák — talán alisztek

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Szülőfalum . . .

Szülőfalum, szellős tanyám.
 Cifra szüröm, kis fúrulyám.
 Kis angyalom — Isten veled!
 Itt maradnom már nem lehet.

Hej, az utam de keserves!
 Szel síkogat, vihar verdes.
 Mintha temetőbe mennék,
 Mintha kőszá lélek lennék!

Foly a könnyem, csak ugy szakad.
 Szegény szívem majd megszakad!
 Mért is nem ől meg a bánat?
 El nem hagynám szép hazámat!

RUDNYÁNSZKY GYULA.

EGY ÚJ MAGYAR LEXIKON.

Az Athenaeum kézi lexikona. Az összes ismeretek encziklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szakférfiak közreműködésével szerkeszti dr. Aczady Ignác, a magy. tud. akadémiá lev. tagja Első füzet. Budapest, 1891. Az Athenaeum r. társulat kiadása. Az új vállalat első füzete külső megjelenése fényével s tartalma gazdagságával egyaránt fölkelte a figyelmet. Nyomdai kiállítása választékos, nagy költséggel és műgondal készült gyönyörű műlappal pedig a legszebb hasonló külföldi munkákkal kiállja az összehasonlítást. Az első füzetnek három ilyen műmelléklete van. Egy remek szines műlapon izléses csoportosításban látjuk a magyar állam nagy, közép és kis czi-merét, a nemzeti zászlót, a magyar honvédség és közös hadsereg ezredzászlait, a Szent-István-rend nagykeresztjét, a Ferencz József-rend középkeresztjét s a koronás arany érdemkeresztet. Egy kettős lapra terjedő műlapon Észak-Amerika legújabb térképet vesszük a egy harmadik műmelléklet az emberfajokat tünteti föl. Mindegyik kitűnő gondal készült, a mint az egész füzet kiállítása díszre válik hazai nyomdászatunknak.

A nagy nyolezadrétül alak igen jól van megválasztva, a papír finom, a betük nem oly kicsinyek, hogy a szemet rontanak s az olvasást fárasztóvá tennék, mi a legtöbb ilyen német munkának hátrányos sajátága.

De az új vállalat irodalmi szempontból is a legelőnyösebb benyomást teszi. Az első füzet egymaga csaknem kétezer cikket közöl, a munka egyetemes ismeretterti jellegének megfelelően, a tudományok és ismeretek összes ágából. Már első pillanatra is észrevehető, hogy a szerkesztő nem akarja az eddigi magyar vagy idegen lexikonokat egyszerűen utánozni, hanem egyrészt egész máskép, sokkal gyakorlatibb, a magyar közönségnek jobban megfelelő módon csoportosítja anyagát, másrészt pedig mindazt a közérdeklő anyagot is felvette, mi az eddigi hasonló munkákból hiányzott. Azért a czimszavak összeállítása is lehetőleg magyaros, s nem csupa idegen szavakból áll. Ezekből is fel van véve mindaz, a mi vagy idegen tulajdonnév (a külföldi történet, irodalom, művészet, földrajz stb. köréből) vagy pedig mint műszó vagy más idegen szó nálunk is használatos s így felvilágosítást igényel. Kellő figyelemmel van a kézi lexikon minden ténen a külföldre is s az első füzet e tekintetben sem eshetik kifogás alá. Csakhogy kellő mértéket tart az idegen anyag felhasználásában, s a hol egyáltalán lehet, itt sem feledkezik meg a magyar vonatkozásokról. Mindjárt az első lapon, Aschenall, utóbb Admontnál, Afrikánál s másutt is fölemlíti a speciálisan magyar érdekű vonatkozásokat. De óriási haladást jelez a kézi Lexikon a Magyarorszagot illető összes tudományok és ismeretterjesztő anyag felhasználásában s e tekintetben az olvasó nemcsak a legújabb adatokat, tudományos haladásokat, irodalmi segélyfóorrásokra és szakmunkákra való utalást találja benne, hanem talál igen sok olyat is, mi közérdeklő volta daczára eddig minden lexikonból hiányzott. Magyarázó népies szavak, közmondások, katonai műszavak, a sport, a vadászat kifejezései mellett, az egész magyar polgárosodás viszátküzdődik a munkában. Hazai történelmünk minden nevesebb alakja és eseménye föl van benne jegyezve. Igen gazdag a külföldi mellett a magyaréletrajzi rész s alig van közéletünknek bármilyen ismertebb egyénisége, kinek rövid életrajza — a mennyiben az alfabetikus sorrend engedte, — hiányzik a füzetből. A képviselő- és főrendiház összes tagjai, a főbb bírói és közigazgatási tisztikar, a gazdasági élet kiválóbb egyéniségei,

íróink és művészeink egész a legfiatalabb nemzedékig, akár a fővárosban, akár a vidéken élnek, meg lesznek a biográfiai részben találhatók. mint ezt már az első füzet ide vágó közleményei mutatják.

A mi különösen a magyar irodalmat illeti, melynek ismerete legelső föltétele a nemzeti műveltségnek, arra rendkívüli gondot fordít a lexikon. Nemcsak az írók életrajzát adja, hanem kiterjeszkedik az egyes irodalmi irányok, iskolák, vállalatok folyóiratok ismertetésére. Sőt még tovább megy, s a magyar irodalomnak összes nevezetesebb termékeit külön cikkekben sorolja fel, úgy hogy bármely fontosabb magyar irodalmi mű (költemény, regény, szinmű stb.) szerzőjét, esetleg a mű keletkezésének évét s érdekesebb körülményeit azonnal megtalálhatja az olvasó. Idezet-tárt is nyújt: a közhazsnálatban gyakorban előforduló idézeteket magyar költőkből s írókból, továbbá a gyakoribb közmondásokat és példabeszédeket megfelelő helyen szintén elősorolja, megemlítve az idézett szerzőjét s a művet, melyből valók. Kiváló figyelemmel van nyelvünk kincsére. Föleleli mind régibb nyelvünk, mind a népnyelv egyes sajtósabb kifejezéseit és szólásait, melyeknek jelentése és használata felől gyors és pontos tájékozást ad.

De még idegen irodalmak és írók ismertetésénél sem feledkezik meg arról, hogy a magyar közönségnek készült. Ez a magyar vonatkozásokat, idegen művek magyar fordításait, a külföldi irodalmakra és írókra vonatkozó magyar munkákat mindenütt figyelembe veszi, hasonló szemellenb készülték a jogi, államtudományi, pénzügytani és nemzetgazdasági cikkek. Az általános tájékoztatás mellett mindig a magyar viszonyokat, törvényeket, intézményeket, irodalmi szakmunkákat veszik figyelembe s oda törekednek, hogy a magyar olvasó első sorban a hazai állapotokról nyerjen tájékozást. Megfelelő terjedelemben vannak tárgyalva Magyarország összes földirati viszonyai s már mindenütt a legutolsó népszámlálás adatai használtak fel. Meglehető gazdag és sokoldalú a természettudományok összes ágaiól vett anyag. Itt lehetőleg magyar tudósok rendszereit követi, minden állat, növény, ásvány tárgyalásánál a honi fajokat, lelhelyeket, a hazai termelés és tenyésztés módját valamint eredményeit a legújabb adatok alapján tárgyalja. Kellő figyelemmel van a tudományok történetére általában, de különösen hazánkban (ez kitűnik az allattan, ásványtan, alchymia, alchymia, alchymia

Elők: Jegyző ur kérem még ezt a semmisségi panaszt is jelezőkönyvhöz foglalni és most kérem az ügyvéd urat a magánvadás előterjesztésére.
Dr. Darvai Eölpöl a vádolt szigorú megbüntetését kéri.
A vádolt maga részéről mitsem kívánt előterjeszteni védelmére.

Mielőtt az esküdtek visszavonultak volna, arra kérték Zsitvay elnököt, kérné meg a Pötz-testvéreket, nem-e lennének hajlandók — most a mikor még tehetik — a testvér-harcot megszüntetve, egymásnak békejót nyújtani. Az elnök ezt teljesítette, a panaszos kijelenti, hogy őt boszúvágy nem vezérli, de egy olyan tekintélyes testülettel, mint a milyén az esküdtségek, kifejezetten hallani kívánja, hogy valójában tolvaj és csaló-e ő, mint ahogy van csesse világra kőrtölte.

Ez eredménytlen kibékítési kísérlet után az esküdtségek meghozta verdiktjét, a mely szerint a vádolt „nem vétkes” a rágal-mazásban, de „vétkes”-nek mondja ki két szóval ott elenében a becsületlenség vétségében.

F verdikt kibérítésé után dr. Darvai arva való tekintettel, hogy a meghozott panaszos már rehabilitálva van*) fele könyörül-letességre való utasításából, a lehető legenyhébb büntetés kiszabá-sát kéri.

A sajtóírórság Pötz Józsefet becsületlenség vétsége miatt egy havi fogságra és 10 frt pénzbüntetésre ítelt, kötelezte ezenfelől 640 frt 5 kr. eljárás, és 500 frt ügyvédi költség megfizetésére.

A vádolt semmisségi panaszt jelentett be, a mi azonban nem akadályozta meg azt, hogy kiszabott büntetését legott megkezdje.

SZERB SZÍNHÁZ.

Szombaton, november hó 14-én Mozer és Schönthán 5 felvonásos vígjátéka „Háború béke-ben” került színre. Milojevics ur, mint rendezés, híg-gadt, kimért játékaival tündökölt. Kár, hogy ez a tehet-séges színész nem magyar színész: a nemzeti színház méltó tagja lehetne. Todositsné asszony hozzá méltó felesége volt. Proticsné asszony szerzetreméltó „bakk-fisch” volt, a ki szerelmét nem pazarolta méltatlanra, mert Dimitrijevics ur „fess” és lovagias luszártiszt volt. Todosits úrnak pedig még csak valamivel több élénk-séget és feszlettséget az előadásban ajánlunk; különben jó volt. Filipovits és Topalovits urak kifogástalanul adták szerepeiket, mint a kik alapos szereptudásról ismeretesek. A ház tele volt.

Vasárnap, november hó 15-én Holley 3 felvo-násos színműve: „Babérfa és koldusbot” került színre. A mai est újdonságot nyújtott, az igazgatóság tudniillik egy vendéget: Jovanovits Tósa urat, a belgrádi szerb nemzeti színház kitünő tagját és rendezőjét lép-tette fel Henrik dalnok szerepében. Jovanovits úrnak, a kinek kezében a főszerep volt, összpontosult az est érdeke és sikere: hatalmasan létkédtó drámai erő, jeles színész ő, a ki érzelmei és beszédei — orkántérolhanó árja közepette is — ura és mestere; mimikája klasszicitás ra vall s csak egy hibája van és az az, hogy nagyon gyorsan beszél, még ott is, a hol nem kellene. — A többi szereplők közül felemlítjük: Milojevits, Todosits, Topa-lovits és Filipovits urakat, a kik testestül-lelkestül járul-tak a siker előmozdításához. A ház zsufolástig volt telve.

Keddén, november hó 17-én Melville után szer-zett Lambert-nek 2 felvonásos drámája: „Ó örült” került színre Jovanovits úrral Harley lord szerepében. Remekül adta az alapos oknélkül feltételek és feltétkeny-ségből kijózanodó ferjt. A közönség viharos tapsal és többszöri előbívással tüntette ki. Topalovits ur, mint dr. Jolak, meglepte és bámulatra ragadta a közönséget úgy szerepének szép előadása, mint modorbeli eleganciája által. Hígadt, mesteri alkotását a közönség szintén taps és előhívás által méltányolta. Filipovits ur jó Maxwell, Proticsné aranyos Nella és Milojevicsné nem minden tekin-tetben kifogástalan jó lady Anna volt. Egy kellemetlen incidens fordult elő a legutolsó felvonásban: a feltétkeny-ségtől kijózanodó Harley Jovanovicsot a többi szerep-lők körülveszték s Jovanovics éppen a kijózanodást do-kumentáló beszédét akarja kezdeni, midőn hirtelen leg-ördül a függöny; a szereplők intettek a folsó-regióbeli démonnak, hogy ne rontsa el a játékok a közönség illu-ziójával, de ez kíméletlenül érsztelte le a függönyt. Jova-novits ur így a függöny újbóli felszállása után mondotta el mondanivalóját.

Szerdán, november hó 18-án Cormone és Granje 3 felvonásos drámája: „Egy nemes atya” került színre.
h . . .

*) Nem valami fényes rehabilitáció az, midőn 5 esküdtestársára szavaz, s midőn még egy ily szavazat a vádolt teljes fölbontását eredmé-nyezte volna. A szerk.

H I R D E T É S E K.

Esmerényiék, Keztyűik.

Sárczipők

gummi galochins

Urak részére 2 frt 25 kr.
Nők " 1 " 75 "

Téli árukban

urak, nők és gyermekek részére nagy választék.

ENGEL,

az „angyalhoz”
az „Efeant” szállóival szemben

Esmerényiék, Keztyűik.

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A es. és kir. szab. Potentator-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbjak nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt; még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállítaták (külsőleg észrevehetetlen, garantizott ár-talmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógy mód). Híres tanarok elismerő nyilatkozatai, legmolegobb ajánlások és alaposan kigyógyultak ezernyi hálá-iratai érdek nélkül tanácsolják a es. és kir. szab. Potentator alkalmazását. Maradó eredmény. A küldés és csomagolás diszertióval. Tartalom és származás felismerhetlen Dr. Altmann Károly, Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70. Felvilágosító röpiratok kívánatra ingyen és bérment-ve küldetnek. 15-13

Melyik lapra fizessünk elő?
Gazdag tartalmú, nagy terjedelmű fogva a legelőbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

A mely az új évvel immár 25-ik évolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesülések gyűjteménye, alaposan és sokaság, rovatainak változatossága, kitünősége, a kiadózó olvas-mányok gazdag tartalma tettek az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legelőbb és a legelőbb közl. Gazdasági rovat elismert régi tekintélyes orvosi lap. A magyar kereskedő s gazdák közből nem szor-tal több idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s toszdél tudósításainak bőségevel s alaposával ma már nem versenyezhet más lap. A ke-reskedő, az iparos s a mezőgazda megvárja a lapot az „Egyetértés”-ben, a mire az országgyűlési tárgyalások s a szerkesztett tartalommal, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két harom regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, reszint eredeti, reszint a külföldi legelőbb termékek jó ma-gyarra fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni való keresés, a világ folyásáról gyorsan s hitelesen akar értesülni, a híregyűjtő, az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy év alatt 1 frt 20 kr., 1/2 évre 5 frt, melynek előfizetési pénze az „Egyetértés” kiadóhatalmába küldendő. Mutatványzatot a kiadó-hatalm kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Szenved Ön **köszvényben, reumában, általános ideggyengeségben, neu-ralgiaiban, hiányos vérkeringésben, ideges gyomorgyengeségben, fejhez való congestiókban, bénulásban, álmatlanságban, derékfájdalmakban,**

hátgerincz-zavarokban,

akkor kérje a tisztelet-okmánytal megkoronázott, KÖLN-, WELSBE-EN s STUTTGA RT-BA N arany éremmel kitüntetett és Ausztria-Magyarországban es. és kir. kiz. szabadalmazott galvano, elektro-magnetisusan ható

Frottirozó-készülekről

rt kitűnő művet, mely a készülék hatásáról, alkalmazásáról és eredményéről felvilágosítást ad. A készülék ára 12 frt. A kitűnő művet használati utasításokkal ingyen és portmentesen megkapható a fentálól

Theo Biermanns, electrotechnicus BECS, I. SCHULERSTRASSE 18. sz. a. gyárában. 9-26

„KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE”

BUDAPEST, V. ker. Bálvány-utca 19. szám.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” tudósításra hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy a zombori kir. törvényszék, mint tkvi hatóság teríteltére az intézet ügyvédjére

dr. Molnár Gyula zombori ügyvéd urat nevezte ki.

E kivonás ezúttal nemcsak az intézet jogügyeinek, képviselete hanem főleg azon szempontból történt, hogy a kölcsönigényű kisbirtokosok a tkvi hatóság székelvényen oly szakavatott tanácsadással bírnának, a ki alapos tájékozottsággal ellátva, méltányos feltételek mellett legyen közbenjárója az intézetnél igényeik érvényesítése körül.

Mindazok tehát, a kik az intézetnél kölcsönt óhajtának nyelni, közelebbi tájékozást a nevezett ügyvéd úrnál szerezhetnek. Általánosagban megemlítjük, hogy az intézet zálogleveleiben ad n. m. törlesztési kölcsöntek, a melyeknek felvételét fizetendő járadék alább van megadva, hogy azok pontos lerovással a kitűzött idő alatt nemcsak a kamat és kezelési költség, hanem maga a tőke is kifizetésre kerül.

Kölcsönök kapható:

4 1/2 % -os zálogleveleiben 50 évi törlesztésre	1/2 évenként minden 100 frt záloglevél tőke után 2 frt 75 kr. — évi 5 1/2 %.
5 % -os	felevenként minden 100 frt záloglevél tőke után 3 frt 30 kr. — évi 6 1/2 %.
5 1/2 % -os	télevenként minden 100 frt záloglevél tőke után 4 frt 75 kr. — évi 7 1/2 %.
5 1/2 % -os	felevenként minden 100 frt záloglevél tőke után 5 frt — évi 10 %.

Járadék, fizetés mellett.
Előnye az intézet kölcsöneinek az, hogy pontos fizetés és a többi feltételek pontos teljesítése esetén az intézet részéről fel nem mondható ugyan de a kölcsönnyel fél az alapszabályok vonatkozású, és 81. §-al értelmében jogosítva van azt bármikor akár részben, akár egészben visszafizetni és az intézet köteles az ily soron kívüli esztközött rész, vagy egész fizetés bármikor elfogadni.
A kölcsönvétel fel től teljesen biztos lehet abban, hogy az intézet az a kölcsön visszafizetésére nem kényszerítheti, ha pontosan teljesíti kötelezettségét, — de o maga visszafizelési azt az alapszabályok emiutott szakaszai szerint a mikor neki tetszik, akár részben, akár egészen. Szóval a megzavart évi törlesztés nem úgy értendő, hogy a kölcsönt addig a felnek okvetlenül meg kell tartani, — hanem azt jelenti: hogy a fél, — ha p. pontos fizet, — nem köteleztető arra, hogy a kikötött felvétel járadékának többet fizessen vagy a kölcsönhatárokat esetleg korábban akár egyszerre egészen, akár nagyobb részleteket tartassa vissza, — de o mellett, joga van neki ahhoz, hogy tartozását az intézet-alapszabályok értelmében akkor, a mikor neki tetszik, akár részben is visszafizethesse.

Felreteksek kikérülése végett meggyőzzük meg, hogy a kölcsönök zálogleveleiben, tehát nem középszenben, hanem papírokban adnak ugyan de az intézet köteles az ily soron kívüli esztközött rész, vagy egész fizetés bármikor elfogadni.
Felteve a viszonyok változatlanaságát, — minden 100 frt záloglevél hány forint kézpénzt fizet ki a kölcsönvételre, ha az a kölcsönt tényleg felveszi. A kölcsönvétel tehát előre tájékoztat nyer arra nevez, hogy az záloglevelek helyett középszenben kifizetve mennyi fog kapni.
Az intézethez hasonló kérények helyesmegnevel.
4 1/2 % -os kölcsönök akár 1000 forint felől összegekben kaphatók.

Az igazgatóság.